

Quicksan flora en fauna

Centurioweg 14 te
Helenaveen

Quickscan flora en fauna

Centurioweg 14 te
Helenaveen

Opdrachtgever

Provincie Noord-Brabant, Natuur, Water en
Milieu
de heer J. Hegmans
Postbus 90151
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

Adviesbureau

Geofoxx
Eektestraat 10
Postbus 221
7570 AE OLDENZAAL
0541 - 58 55 44

Status

Versie 2

Datum

3 december 2024

Projectnummer

20241091/BENG

Documentkenmerk

20241091_a1RAP

Auteur

De heer B. (Boet) Engbersen

Paraaf:

Vrijgave

De heer S.C. (Sander) van Steenberg

De L. Sluiter

Paraaf:

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Kwaliteitsborging	1
2	Resultaten vooronderzoek	2
2.1	Omschrijving plangebied	2
2.2	Voorgenomen activiteiten en toekomstige situatie	2
2.3	Invloedsfeer activiteiten	3
3	Wettelijk kader	4
3.1	Omgevingswet	4
3.1.1	Algemene zorgplicht	4
3.1.2	Specifieke zorgplicht	4
3.2	Omgevingsverordening provincie Noord-Brabant	6
4	Werkzaamheden, resultaten en interpretatie	7
4.1	Werkzaamheden	7
4.2	Bureaustudie gebiedsbescherming	7
4.3	Bureaustudie en veldinspectie beschermde soorten	9
5	Conclusies en aanbevelingen	14
5.1	Conclusies	14
5.2	Aanbevelingen	15

Bijlagen

1	Foto's
2	Schadelijke handelingen
3	Vrijstellingen soorten per provincie
4	Lijst vogels met jaarrond beschermde nesten

1 Inleiding

In opdracht van provincie Noord-Brabant, Natuur, Water en Milieu heeft Geofoxx, als onafhankelijk adviesbureau¹, een quickscan flora en fauna uitgevoerd op de locatie Centurioweg 14 te Helenaveen. De locatie betreft een melkveehouderij bestaande uit een bedrijfswoning met meerdere schuren en stallen.

De aanleiding voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna wordt gevormd door de geplande sloop van stallen en de bijbehorende aanvraag voor een omgevingsvergunning. Om te voldoen aan de stikstofregels wordt de huidige bedrijfsbestemming opgeheven en een deel van de bebouwing gesloopt.

De ruimtelijke ingreep zal getoetst moeten worden aan vigerende natuurwet- en regelgeving. Per 1 januari 2024 worden de natuurwaarden in Nederland beschermd via de Omgevingswet (hierna: Ow). Onder de Ow is de bescherming geregeld van Natura 2000-gebieden, soorten die genoemd zijn in de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn of die beschermd zijn als nationale soort en van houtopstanden. Naast de wettelijke bescherming worden natuurgebieden planologisch beschermd via onder andere het Natuurnetwerk Nederland (hierna: NNN).

Om te bepalen of de voorgenomen plannen (mogelijk) leiden tot een overtreding van de huidige natuurwetgeving, is een quickscan flora en fauna noodzakelijk. Het doel van het onderzoek is het verkrijgen van inzicht in de mogelijk negatieve effecten op kwetsbare soorten en/of beschermde flora en fauna, alsmede het in beeld krijgen van eventuele risico's en randvoorwaarden die hiermee verband houden. Ook wordt bepaald of in het kader van Natura 2000 een passende beoordeling nodig is, of dat vervolgstappen nodig zijn ten aanzien van het planologisch beschermde NNN. Als laatste geeft de quickscan duidelijkheid over de vraag of voor het kappen van de opstand een kapmelding ingediend moet worden bij het bevoegd gezag.

Aan de orde komen de volgende zaken: beschrijving van het vooronderzoek (literatuurstudie), de veldinspectie, de interpretatie van de verzamelde gegevens en de conclusies en aanbevelingen.

1.1 Kwaliteitsborging

Geofoxx is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB); de werkzaamheden zijn dan ook uitgevoerd volgens hun gedragscode. De personen die de werkzaamheden hebben uitgevoerd en/of verwerkt, zijn allen door opleiding, werkervaring en zelfstudie gekwalificeerd voor de door hen verrichte werkzaamheden. Voorliggende onderzoeksrapportage is, zolang er geen ecologisch relevante veranderingen hebben plaatsgevonden, twee jaar geldig.

Een quickscan flora en fauna kan het hele jaar door worden uitgevoerd gezien het feit dat het in eerste instantie gaat om een verkenning van geschikte biotopen voor beschermde soorten in het plangebied.

¹ De opdrachtgever en terreineigenaar zijn geen zuster- of moederbedrijf en komen niet uit de eigen organisatie zodat de onafhankelijkheid van het onderzoek is gewaarborgd.

2 Resultaten vooronderzoek

2.1 Omschrijving plangebied

Het plangebied ligt ten noordwesten van het dorp Helenaveen aan de Centurioweg in de provincie Noord-Brabant. Het plangebied betreft een erf met bebouwing. Het plangebied kent momenteel een agrarische bestemming. De bebouwing bestaat uit een bedrijfswoning, twee stallen en twee schuren. Verder is er bestrating aanwezig met plaatselijk gazon en lage beplanting. In de stallen ligt rommel, puin en bouwmaterialen opgeslagen. Het plangebied ligt in landelijk gebied.

In afbeelding 2.1 is de regionale ligging van de locatie weergegeven in bijlage 1 zijn foto's van de bebouwing weergegeven. Er zijn vijf gebouwen aanwezig op locatie:

1. Kleinveestal (wordt niet gesloopt, krijgt functie als opslagloods)
2. Koeienstal (wordt gesloopt)
3. Kalverenschuur
4. Open koeienstal (wordt gesloopt)
5. Bedrijfswoning (wordt niet gesloopt)
6. Tweede deel van kleinveestal (wordt gesloopt)

Afbeelding 2.1: Luchtfoto. Plangebied ligt binnen de blauwe stippellijn. Aanwezige bebouwing is omkaderd. Bron: Kadastrale kaarten.

2.2 Voorgenomen activiteiten en toekomstige situatie

Een ruimtelijke ingreep kan negatieve gevolgen hebben voor de actuele natuurwaarden van de onderzoekslocatie. In deze quickscan is vooraf bekeken welke effecten op de actuele natuurwaarden optreden, als gevolg van de geplande sloop van de bebouwing 2, 3, 4 en 6. De kleinveestal (1) en het woonhuis (5) blijven behouden. De kleinveestal zal in de toekomst fungeren als opslagloods. Gebouw (6) wordt losgekoppeld en gesloopt. De toekomstige inrichting van het terrein is vooralsnog onbekend. Er vindt geen nieuwbouw plaats.

De volgende activiteiten worden getoetst aan de Omgevingswet:

- Sloop bebouwing bebouwing 2, 3 en 4;
- Verwijderen opgeslagen spullen en rommel.

2.3 Invloedsfeer activiteiten

Activiteiten kunnen een negatieve invloed hebben op beschermde (plant- en dier) soorten én beschermde natuurgebieden, zowel binnen als buiten het onderzoeksgebied. Dit kunnen invloeden zijn van tijdelijke of permanente aard. Dit wordt gezien als de invloedssfeer van de activiteiten.

Mogelijke invloeden van tijdelijke aard zijn:

- Verstoring van rust- en voortplantingsplaatsen door geluid, stof, licht en trillingen;
- Verstoring van verblijfsplaats door het tijdelijk verwijderen van groen.

Mogelijke invloeden van permanente aard zijn:

- Het aantasten of vernielen van jaarrond beschermde vaste rust- of voortplantingsplaatsen en/of jaarrond beschermde nesten;
- De aantasting van de kwaliteit van het leefgebied met als gevolg het verdwijnen van soorten;
- Het verspreiden van invasieve exoten naar locaties buiten het plangebied.

Effectbeoordeling

Gezien de aard van de werkzaamheden is er geen aanleiding om te veronderstellen dat beschermde soorten en/ of- waarden buiten het onderzoeksgebied op een negatieve manier worden beïnvloed.

Aan de hand van bovenstaande informatie is het onderzoeksgebied gelijkgesteld aan het oorspronkelijke plangebied (vanaf nu omschreven als onderzoeksgebied).

3 Wettelijk kader

In dit hoofdstuk wordt de achtergrondinformatie over de natuurwetgeving beschreven waaraan de voorgenomen ruimtelijke ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving.

Het 'aanvullingsspoor natuur' zorgt voor de integratie van de regelgeving over natuur en flora en fauna in de Omgevingswet. De regels van het 'aanvullingsspoor natuur' gaan over:

- Het beschermen en ontwikkelen van natuur en het behoud en herstel van de biologische diversiteit;
- Het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur voor maatschappelijke functies;
- Het verzekeren van een samenhangend beleid voor het behoud en beheer van waardevolle landschappen. Dit om zowel hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis maar ook voor maatschappelijke functies.

De provincie is het bevoegd gezag voor de toetsing van een Natura 2000-activiteit² en/of flora- en fauna-activiteit³. Bij een activiteit waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het Rijk het bevoegde gezag.

3.1 Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Hiermee is de Wet natuurbescherming 2017 komen te vervallen. Het 'aanvullingsspoor natuur' uit de Omgevingswet voorziet in een wettelijk kader voor de bescherming van natuurgebieden, dier- en plantensoorten en houtopstanden.

3.1.1 Algemene zorgplicht

De Omgevingswet regelt in de artikelen 1.6 tot en met 1.8 de algemene zorgplicht. Dit houdt in dat overheden, bedrijven én burgers verantwoordelijk zijn voor een veilige en gezonde leefomgeving. Als er specifieke (decentrale of Rijks-) regels zijn, geldt de algemene zorgplicht niet meer.

3.1.2 Specifieke zorgplicht

Specifieke zorgplicht borduurt voort op de algemene zorgplicht, maar zijn concreter van aard. Een specifieke zorgplicht geldt voor specifieke activiteiten voor concreet genoemde belangen. Specifieke zorgplicht in het 'aanvullingsspoor natuur' is opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) onder artikel 11.6 (gebiedsbescherming), 11.27 (soortbescherming) en 11.116 (houtopstanden).

Gebiedsbescherming (Ow Bal § 11.6)

Natura 2000

In het aanvullingsspoor natuur uit de Omgevingswet zijn specifieke regels opgenomen ter bescherming van bijzondere natuurwaarden. Het gaat dan voornamelijk om de bescherming van natuurgebieden van Europees belang die behoren tot het Natura 2000-netwerk of

² Activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

³ Activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten.

bijzonder nationaal natuurgebied. Voorafgaand aan het verrichten van activiteiten in of in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied of bijzonder nationaal natuurgebied dient kennis te worden genomen over de instandhoudingsdoelstellingen van het betreffende gebied. Het uiteindelijke doel van Natura 2000 is het bereiken van de landelijk gunstige staat van instandhouding voor alle door de richtlijnen beschermde soorten en habitats. Voor elk Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor soorten en/of habitattypen. Per soort en/of habitatype is aangegeven of behoud van de huidige aantallen/arealen voldoende is of dat uitbreiding dan wel verbetering nodig is. Het is verboden om zonder vergunning een project te realiseren dat significante gevolgen kan hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van (de aangewezen habitattypen en -soorten van) een Natura 2000-gebied. Verslechterende of significant verstorende gevolgen op de leefgebieden, natuurlijke habitats en habitats van soorten, moet worden voorkomen.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van natuur- en landbouwgebieden met hoge natuurwaarden. Het NNN heeft als doel het behouden, beschermen en versterken van de rijkdom aan plant- en diersoorten (biodiversiteit). Hiermee dragen we bij aan (inter-)nationaal vitaal stelsel van natuurgebieden. De realisatie van natuurdoelen gaat zo veel mogelijk samen met het versterken van de landbouw, de regionale economie en de wateropgaven.

In het NNN liggen bestaande natuurgebieden, waaronder 20 Nationale Parken, gebieden waar nieuwe natuur wordt aangelegd, landbouwgebieden die worden beheerd volgens agrarisch natuurbeheer, ruim 6 miljoen hectare grote wateren (meren, rivieren, de kustzone van de Noord-, en Waddenzee) en alle Natura 2000-gebieden.

De aanwijzing van het NNN is geregeld in de Omgevingsverordening van de provincies. De instructieregels voor de aanwijzing, begrenzing en reikwijdte van het NNN zijn opgenomen in de artikelen 7.5 en 7.6 van het Besluit bodemkwaliteit (hierna Bkl). Het beschermingsregime is uitgewerkt in art. 7.8, 2° lid van het Bkl. Dit betreft een instructieregel voor uitwerking van het beschermingsregime in de Omgevingsverordeningen.

De regels verzekeren dat zowel de kwaliteit als de oppervlakte van het NNN niet achteruitgaan, dat de samenhang tussen de gebieden van het NNN wordt behouden en dat, als binnen het NNN activiteiten worden toegelaten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het NNN, deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd. Dit met als doel het zorgdragen voor het behoud van de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het NNN.

Soortbescherming (Ow Bal § 11.2)

Voorafgaand aan het verrichten van een activiteit dient na te worden gegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van beschermde soorten. Dit dient te worden gedaan op de locatie waar de activiteit wordt verricht als ook in de directe nabijheid van die locatie. De soortbescherming omvat drie beschermingsregimes met afzonderlijke schadelijke handelingen. De schadelijke handelingen zijn opgenomen in bijlage 3.

1) Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (Ow Bal § 11.2.2)

Dit zijn van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, zoals genoemd in bijlage I bij de Vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van de Vogelrichtlijn.

2) Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (Ow Bal § 11.2.3)

Dit zijn de in het wild levende plant- en diersoorten genoemd in bijlagen II, IV en V bij de Habitatrichtlijn.

3) *Beschermingsregime andere soorten (Ow Bal § 11.2.4)*

Dit zijn dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3°, van de omgevingswet; en voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats. Het gaat hier om de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten van nature voorkomend in Nederland.

Rode lijst soorten

In tegenstelling tot de Wet natuurbescherming is in de Omgevingswet de specifieke zorgplicht opgenomen waarbij specifiek dieren en planten van de rode lijst soorten worden benoemd. In de Omgevingswet is opgenomen dat er op basis van objectieve gegevens vastgesteld moet worden of er nadelige gevolgen kunnen optreden voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren. Indien dit niet het geval is, dienen passende preventieve maatregelen getroffen te worden om nadelige gevolgen te voorkomen.

Provinciaal beleid

In bijlage 4 is een overzicht weergegeven van vrijgestelde soorten per provincie. De lijst komt voort uit de omgevingsverordening van elke provincie. De vrijstelling is geldig onder specifieke voorwaarden bij onder meer ruimtelijke ontwikkelingen. Deze geldt niet altijd voor alle verbodsbepalingen.

Houtopstanden

In het 'aanvullingsspoor natuur' uit de Omgevingswet is de bescherming geregeld van houtopstanden. De kern hiervan bestaat uit het instellen van een herbepantingsplicht ingeval houtopstanden worden geveld. Het vellen van houtopstanden is beschermd door een algemene meldplicht (artikel 11.126 van het Bal) en herbepantingsplicht (artikel 11.129 van het Bal) voor houtopstanden vanaf 10 are (1.000 m²) of meer, of bomenrijen bestaande uit meer dan 20 bomen, buiten de 'bebouwingscontour houtkap' (artikel 11.111, lid 2 van het Bal). Er zijn een aantal uitzonderingen, zoals houtopstanden binnen de bebouwde kom, kweekbomen en populieren en wilgen als wegbeplanting. Gezien er voor de planontwikkeling geen bomen worden gerooid, is dit onderdeel in de quickscan buiten beschouwing gelaten.

3.2 Omgevingsverordening provincie Noord-Brabant

Gebiedsbescherming

Het Natuurnetwerk Brabant (NNB) is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland. Het NNB bestaat uit grote en kleine Brabantse natuurgebieden en alle verbindingen hiertussen. Het natuurbeheerplan beschrijft de grenzen van het NNB. Binnen het NNB zijn Natte Natuurparels aangewezen. Dit zijn hydrologisch gevoelige gebieden die vanwege specifieke omstandigheden van bodem en water hoge natuurwaarden vertegenwoordigen. Tevens zijn ecologische verbindingzones aangewezen (EVZ). Binnen de provincie Noord-Brabant is er een externe werking van toepassing.

4 Werkzaamheden, resultaten en interpretatie

4.1 Werkzaamheden

De werkzaamheden omvatten het uitvoeren van een bureaustudie waarbij de ligging van natuurgebieden ten opzichte van de locatie is beoordeeld. Tevens zijn bekende verspreidingsgegevens van beschermde soorten geraadpleegd.

Daarnaast is een veldinspectie uitgevoerd om een globale indruk te krijgen van het gebied en de soorten die mogelijk in het gebied voor kunnen komen. Beoordeeld is of de aanwezige habitattypen geschikt zijn voor het voorkomen van beschermde soorten amfibieën, ongewervelden, reptielen, vissen, vogels, zoogdieren (grondgebonden en vleermuizen) en flora. Ook is gezocht naar sporen van dieren en mogelijke broed-, foerageer- en rustplaatsen.

4.2 Bureaustudie gebiedsbescherming

In figuur 4.1 is een kaart opgenomen van de Natura 2000 en NNB-gebieden in de omgeving van het onderzoeksgebied.

Figuur 4.1: Ligging van het onderzoeksgebied (blauw kader) ten opzichte van het meest nabijgelegen Natuurnetwerk Brabant (grijs vlak) en het Natura 2000-gebied (lichtgroen). Bron: PDOK.

Op circa 185 meter ten noorden van het onderzoeksgebied bevindt zich het Natura 2000-gebied 'Mariapeel'. Het gebied bestaat uit hoogveen met natte heide, vochtige heide en heischrale graslanden en natte schraalgraslanden in het beekdal. Langs het veen liggen

berkenbroekbossen. Het gebied bestaat voor een aanzienlijk deel uit stikstofgevoelige habitattypen.

Effectbeoordeling en conclusie

Effectenindicator

Om de impact van de sloopwerkzaamheden op het Natura-2000 gebied te beoordelen, is de effectenindicator voor Natura 2000-gebieden toegepast. De selectie is uitgevoerd op het gebied 'Deurnse- en Mariapeel' en activiteit 'Woningbouw'. Er is gebruik gemaakt van de activiteit 'Woningbouw' omdat deze werkzaamheden tijdens de aanlegfase grotendeels overeenkomen met het slopen van gebouwen.

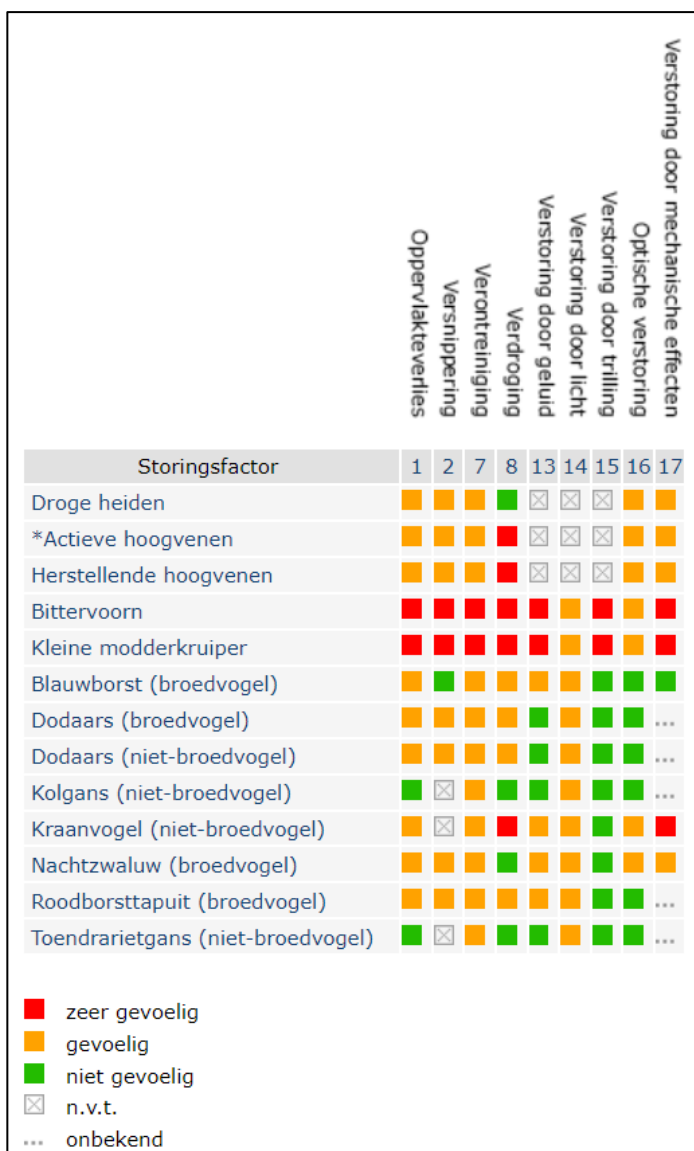
In figuur 4.2 zijn de resultaten van deze effectenindicator weergegeven. Het uitvoeren van de sloopwerkzaamheden zijn lokaal en de omgeving rondom het onderzoeksgebied blijft onaangetast. De effecten van verdroging, verontreiniging, versnippering en oppervlakteverlies zijn niet aan de orde en daarmee buiten beschouwing gelaten.

Verstoring

De mechanische effecten zoals trillingen en geluid kunnen mogelijk negatieve effecten hebben op kritische habitattypen en doelsoorten in naastgelegen gebied. De sloopwerkzaamheden zijn lokaal en hebben een zeer tijdelijk en kleinschalig verstoring effect dat er niet voor zorgt dat typische soorten verdwijnen. Licht, trillingen en geluid reikt niet verder dan enkele tientallen meters rondom het onderzoeksgebied. Het Natura 2000 gebied ligt op ruim 187 meter afstand waardoor de mogelijke verstoring ruim buiten de grenzen van dit gebied blijft. Ook wordt de directe omgeving (weilanden) rondom het onderzoeksgebied als ongeschikt voor de doelsoorten beschouwd. Hierdoor is verstoring van de doelsoorten (door geluid, trillingen, optische verstoring en licht) als gevolg van de sloopwerkzaamheden uitgesloten.

Stikstof

Gezien de korte afstand tussen het Natura 2000-gebied en de voorgenomen sloopwerkzaamheden, zullen de werkzaamheden zeer waarschijnlijk tot een negatief effect lijden op het Natura 2000-gebied. Bij sloopwerkzaamheden is vaak sprake van stikstofuitstoot door verbrandingsmotoren. Het uitvoeren van een stikstofberekening is noodzakelijk.

Figuur 4.2: Effectenindicator Natura2000

Natuurnetwerk Brabant (NNB)

Het projectgebied grenst noordelijk, oostelijk en zuidelijk direct aan gronden behorende tot het Natuurnetwerk Brabant (NNB) met natuurbeheertypen 'N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland', 'N12.06 'ruigteveld' en 'N00.01 Nog om te vormen natuur'. Op enkele tientallen meters ten noordoosten van de locatie is een gebied van het NNB aanwezig met natuurbeheertype 'N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos' en 'N06.04 Vochtige heide'.

Vanwege de ligging van het onderzoeksgebied buiten deze gronden, heeft het onderzoeksgebied geen rol als een verbindende schakel tussen natuurgebieden, de zogeheten ecologische verbindingzones. De voorgenomen sloopwerkzaamheden hebben geen negatieve gevolgen voor de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB-gebied. De directe omgeving bestaat grotendeels uit voormalig agrarisch grasland met diverse algemeen voorkomende kruiden en ruigten. Er wordt niet verwacht dat effecten als trillingen en geluid tijdens het slopen negatieve gevolgen hebben voor de omliggende natuurdoeltypen. Wel is er voor NNB een externe werking van toepassing waardoor dient er enkele aandachtspunten zijn voor de uitvoering. In hoofdstuk 5.2 zijn hiervoor enkele maatregelen voorgesteld.

4.3 Bureau studie en veldinspectie beschermde soorten

Met gebruik van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, d.d. 23 oktober 2024) is gekeken of er binnen een straal van 200 meter rondom het tracé beschermde soorten zijn waargenomen in de afgelopen 5 jaar. Hierbij zijn zowel de beschermde en vaak ook vrijgestelde soorten volgens de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn, 'soorten van nationaal belang' en rode lijst soorten (flora) meegenomen. In tegenstelling tot de Wet natuurbescherming is in de Omgevingswet de specifieke zorgplicht opgenomen waarbij specifiek dieren en planten van de rode lijst soorten worden benoemd.

Veldinspectie

De veldinspectie heeft plaatsgevonden op 9 september 2024. Zowel de omgeving als de bebouwing is geïnspecteerd. Tijdens de inspectie was het regenachtig met 14 °C. De inspectie is uitgevoerd in de middag door mevrouw N. Vermeer, werkzaam als ecoloog bij Geofoxx. In onderstaande paragrafen is de informatie uit de bureau studie en de bevindingen uit de veldinspectie gecombineerd geïnterpreteerd. Enkele foto's zijn opgenomen in bijlage 1.

Aanwezige biotopen

Bomen en lage en opgaande begroeiing

Aan de zuidzijde van de locatie is een rij hoge bomen aanwezig (eiken). Er zijn geen holten waargenomen waarvan vogels en vleermuizen gebruik kunnen maken als rust- of nestplaats. Er zijn geen horsten of nesten waargenomen. Op het erf is beplanting aanwezig in de vorm van gazon, struiken en kruiden. Tegen de kopgevel van de kalverenschuur groeit klimop.

Bebouwing

De kleinveestal (1) heeft bakstenen buitengevels met een spouwmuur. De gevels bestaan deels uit metalen damwandplaten. Het dak bestaat uit golfplaten dakdelen en is voorzien van dakbeschoot. De koeienstal bestaat uit bakstenen buitengevels met spouwmuur en is gedekt met golfplaten zonder dakbeschoot (2). De boeidelen sluiten niet naadloos aan op de buitengevels. De kalverenschuur (deel 3 en 6) beschikt over een stalen frame met zowel houten als bakstenen buitengevels zonder spouwmuur. Het dak bestaat uit golfplaten. De open koeienstal (4) heeft de vorm van een kapschuur en beschikt over houten gevels met golfplaten dakdelen zonder dakbeschoot. De bedrijfswoning (5) beschikt over stenen buitengevels met pannendak.

Beschermde soorten

Flora

Uit de bureaustudie komt naar voren dat in de laatste vijf jaar geen beschermde soorten binnen een straal van 200 meter van de locatie zijn waargenomen. Tijdens de veldinspectie zijn eveneens geen beschermde soorten of geschikte habitat aangetroffen voor beschermde plantensoorten.

De voorgenomen activiteiten leiden **niet** tot een negatief effect op beschermde planten. Er is geen sprake van een flora en fauna activiteit.

Amfibieën

Uit de bureaustudie komt naar voren dat in de laatste vijf jaar de volgende beschermde soorten in een straal van 200 meter van de locatie zijn waargenomen; groene kikker (onb.).

Het onderzoeksgebied is ongeschikt voor beschermde amfibieën door het ontbreken van geschikte waterelementen als natuurlijke oevers, poelen en vennen. Ook vrijgestelde soorten als bruine kikker en gewone pad worden niet in de te slopen bebouwing verwacht. Wel in de direct omgeving ter plaatse van het gazon en beplanting. Let op dat de zorgplicht van toepassing is.

De voorgenomen activiteiten leiden **niet** tot een negatief effect op beschermde amfibieën. Er is geen sprake van een Flora en Fauna activiteit.

Broedvogels

Voor alle vogelsoorten geldt dat de meest kwetsbare periode het broedseizoen (15 maart tot 15 juli) betreft. Deze periode is een richtlijn. Alle vogels zijn beschermd, ook vóór of ná de broedperiode. Voor huismus geldt dat ze zelfs tot september kunnen broeden. De provincie Noord-Brabant heeft enkele vogelsoorten aangewezen waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn (zie bijlage 5).

Uit de bureaustudie komt naar voren dat in de laatste vijf jaar 21 beschermde vogelsoorten in een straal van 200 meter zijn waargenomen (tabel 4.1). Hiervan zijn 12 soorten waargenomen waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Vijf van deze soorten zijn 'categorie 5-soorten'. Dit zijn soorten die weliswaar terugkeren naar de plaats waar zij het jaar ervoor hebben gebroed of in de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze soorten vragen slechts in sommige gevallen een aanvullend onderzoek. Bijvoorbeeld als er geen alternatieve verblijfplaatsen zijn in de omgeving.

Tabel 4.1: Vogels binnen een straal van 1 kilometer (bron: NDFF)

Blauwe kiekendief	Havik (Jr. Cat. 4)	Ringmus
Blauwe reiger (Jr. Cat. 5)	Heggenmus	Sperwer (Jr. Cat. 4)
Boompieper	Huisbus (Jr. Cat. 2)	Spreeuw (Jr. Cat. 5)
Buizerd (Jr. Cat. 4)	Kerkuil (Jr. Cat. 3)	Steenuil (Jr. Cat. 1)
Gierzwaluw (Jr. Cat. 2)	Kneu	Tijftjaf
Graspieper	Kramsvogel	Torenvalk (Jr. Cat. 5)
Groene specht (Jr. Cat. 5)	Merel	Zwarte roodstaart (Jr. Cat. 5)

Op en nabij de locatie zijn tijdens de veldinspectie huismussen in de koeienstal (1) waargenomen. De huismus kan mogelijk een nestplaats bezetten in het dakbeschot of achter staldamwandplaten. Dit geldt voor alle schuren en stallen. Ook zijn er enkele boerenzwaluwnesten gezien in koeienstal 2 (zie afbeelding 4.1, navolgende pagina). De boerenzwaluw valt onder 'categorie 5-soorten'. De nestplaats is alleen jaarrond beschermd

wanneer in er onvoldoende alternatieve nestgelegenheid is in de directe omgeving. Stal 1 blijft behouden en biedt mogelijkheden voor de soort om naar uit te wijken voor een alternatieve nestlocatie. Eveneens zijn er in de directe omgeving meerdere opstallen aanwezig die dezelfde functie kunnen vervullen.

Afbeelding 4.1. Nestlocaties, mogelijk van boerenzwaluw stal 2 (rode cirkels)

Er zijn verder geen aanwijzingen gevonden dat roofvogels en/of uilen een vaste rust- of nestplaats bezetten in de stallen binnen het onderzoeksgebied. De aanwezigheid van roofvogels kan men vaststellen aan de hand van braakballen, krietsporen en ruiveren. Deze zijn niet aangetroffen in de stallen. Ook zijn de stallen momenteel nog in gebruik waardoor er dagelijks een grote mate aan verstoring is. De bomen net buiten het onderzoeksgebied beschikken niet over geschikte hopen en er zijn geen horsten in de bomen aangetroffen tijdens het veldbezoek.

De voorgenomen activiteiten leiden **mogelijk** tot een negatief effect op vogels met jaarrond beschermde nesten. In dit geval de huismus. Geadviseerd wordt een nader onderzoek huismus uit te voeren.

Ook kunnen mogelijk boerenzwaluwen en algemene broedvogels aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied, hiervoor is het noodzakelijk om buiten het broedseizoen te werken of een broedvogelscan te verrichten. Indien de in hoofdstuk 5 voorgestelde maatregelen overgenomen worden. Voor huismus kunnen negatieve effecten door de voorgenomen werkzaamheden niet op voorhand worden uitgesloten. Een soortgericht onderzoek zal duidelijk maken of het plangebied onderdeel is van het leefgebied van de huismus.

Ongewervelden

Uit de bureaustudie komt naar voren dat in de laatste vijf jaar de volgende beschermde soorten in een straal van 200 meter van de locatie zijn waargenomen: oranje zandoogje (rode lijst soort).

Het oranje zandoogje maakt gebruik van diverse grassoorten als kweek, kropaar, roodzwenkgras en vossenstaart voor de afzet van eitjes. Nectar halen ze uit bijvoorbeeld struikhei en braam. De directe omgeving rondom het onderzoeksgebied bestaat uit kruidrijkgrasland en fungeert daarmee als potentieel leefgebied voor deze soort. Het onderzoeksgebied wordt als ongeschikt beschouwd. De werkzaamheden zijn niet van invloed op deze soort.

De locatie beschikt niet over de juiste biotoop of verbindingszone voor strikt beschermde ongewervelden door het ontbreken van essentiële waardplanten en geschikte

waterelementen met natuurlijke oevers. De voorgenomen activiteiten leiden **niet** tot een negatief effect op strikt beschermde ongewervelden.

Reptielen

Uit de bureaustudie komt naar voren dat in de laatste vijf jaar geen beschermde soorten in een straal van 200 meter van de locatie zijn waargenomen. Op en nabij de locatie zijn tijdens de veldinspectie geen reptielen waargenomen.

Het onderzoeksgebied is ongeschikt voor reptielen door het ontbreken van heide, broeihopen een goede ontwikkelde strooisellaag, ingerotte boomstobben of vegetatie van zeggen of russen.

De voorgenomen activiteiten leiden **niet** tot een negatief effect op strikt beschermde reptielen.

Vissen

De geplande herontwikkeling van het terrein zal geen watergang of oever beïnvloeden. Derhalve is in deze quickscan niet naar de aanwezigheid van vissen in de watergang gekeken. De lokale ingreep zal geen effect hebben op vissen.

Zoogdieren (grondgebonden)

Uit de bureaustudie komt naar voren dat in de laatste vijf jaar de volgende beschermde soorten in een straal van 200 meter van de locatie zijn waargenomen; vos, ree, haas en eekhoorn.

Er zijn geen aanwijzingen dat steenmarter een vaste rust- en voortplantingsplaats bezet in de bebouwing binnen het onderzoeksgebied. Er zijn geen gebruikssporen, prooi-resten en of latrines aangetroffen. Door de aanwezigheid van honden en katten op het terrein wordt de aanwezigheid van marterachtigen zeer onwaarschijnlijk geacht. Daarnaast ontbreekt geschikt biotoop in de vorm van lijnvormige landschapselementen met voldoende dekking. Hierdoor wordt ook de aanwezigheid van kleine marterachtigen zoals wezel, hermelijn en bunzing uitgesloten. De eekhoorn is gebonden aan loofbos, naaldbos of gemengd bos. Dergelijk biotoop ontbreekt binnen de grenzen van het onderzoeksgebied.

Soorten als konijn, haas, egel, bosmuis, huisspitsmuis en veldmuis kunnen wel voorkomen binnen het onderzoeksgebied. De egel en muissoorten kunnen een vaste rust- en voortplantingsplaats bezetten onder opgeslagen spullen en rommel op het terrein. Tijdens de voorgenomen werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen van deze soorten negatief worden beïnvloed. De soorten zijn vrijgesteld van bescherming binnen de provincie Noord-Brabant, wat inhoudt dat vaste rust- en voortplantingsplaatsen bij ruimtelijke ontwikkelingen mogen worden aangetast. Wel is voor deze soorten nog steeds de zorgplicht van toepassing wat inhoudt dat dieren niet verwond of gedood mogen worden en te allen tijde vrije vluchtmogelijkheden moeten hebben. Anders dienen ze te worden weggevangen door een deskundige.

De voorgenomen activiteiten leiden **niet** tot een negatief effect op strikt beschermde grondgebonden zoogdieren. Wel kunnen mogelijk vrijgestelde soorten aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied. Hiervoor zijn de maatregelen uit hoofdstuk 5 van toepassing.

Zoogdieren (vleermuizen)

Uit de bureaustudie komt naar voren dat in de laatste vijf jaar in een straal van 200 meter van de locatie de volgende vleermuizen zijn waargenomen: gewone dwergvleermuis.

Tijdens de veldinspectie zijn binnen het onderzoeksgebied geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van vleermuizen. De te slopen bebouwing (2 en 6) biedt mogelijkheden voor gebouw-gebonden soorten als de gewone- en ruige dwergvleermuis,

laatvlieger en gewone grootoorvleermuis. Er is ruimte aanwezig tussen de boeiboorden en gevel die vleermuizen kunnen om een verblijfplaats achter te bezetten (zie afbeelding 4.2). Ook kunnen ze mogelijk via deze weg de spouwmuur bereiken. Opstal 3 en 4 zijn ongeschikt door het ontbreken van dakbeschot, kieren achter de boeiboorden en de aanwezigheid van spouwmuren.

Afbeelding 4.2. Mogelijk invliegopening vleermuizen (rode cirkel)

De voorgenomen activiteiten leiden **mogelijk** tot een negatief effect op gebouw gebonden vleermuizen. In dit geval de gewone- en ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis. Nader onderzoek naar vleermuizen is noodzakelijk.

Invasieve exoten

Invasieve exoten zijn niet beschermd, maar kunnen voor de opdrachtgever wel een belemmering vormen. Binnen het NDFF zijn géén waarnemingen van invasieve exoten* geregistreerd binnen de grenzen van het onderzoeksgebied. Tijdens het veldwerk zijn eveneens géén invasieve exoten waargenomen.

*Binnen het NDFF systeem is alleen gekeken naar de soorten die staan op de zogenaamde Uniellijst (EU-exotenverordening 1143/2014). Opgemerkt dat hier ook diverse soorten niet op staan, zoals de Japanse Duizendknoop.

5 Conclusies en aanbevelingen

In opdracht van provincie Noord-Brabant, Natuur, Water en Milieu heeft Geofoxx, als onafhankelijk adviesbureau, een quickscan flora en fauna uitgevoerd op de locatie Centurioweg 14 te Helenaveen. De locatie betreft een melkveehouderij bestaande uit een bedrijfswoning met meerdere schuren stallen.

De aanleiding voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna wordt gevormd door de geplande sloop van stallen en de bijbehorende aanvraag voor een omgevingsvergunning. Om te voldoen aan de stikstofregels wordt de huidige bedrijfsbestemming opgeheven en een deel van de bebouwing gesloopt.

Om te bepalen of de voorgenomen plannen (kunnen) leiden tot een overtreding van de huidige natuurwetgeving, is de uitvoering van een quickscan flora en fauna aan de orde.

Het doel van het onderzoek is het verkrijgen van inzicht in de mogelijk negatieve effecten op kwetsbare soorten en/of beschermde flora en fauna, alsmede het in beeld krijgen van eventuele risico's en randvoorwaarden die hiermee verband houden. Tevens wordt bepaald of een nader ecologisch onderzoek noodzakelijk is. Tot slot wordt beoordeeld of er nabij de locatie beschermde natuurgebieden aanwezig zijn, waardoor een voortoets aan de orde is om de effecten van de ontwikkeling hierop nader te onderbouwen.

De conclusies van dit onderzoek zijn samengevat in navolgende paragraaf. In paragraaf 5.2 zijn aanbevelingen opgenomen.

5.1 Conclusies

Onderwerp		Resultaat en interpretatie	Schadelijke handelingen	Conclusie
Gebiedsbescherming	Natura-2000	De stikstof uitstoot kan een effect hebben op de nabijgelegen natuurgebieden.	Mogelijke N-depositie in Natura 2000-gebieden	Laat een AERIUS-berekening uitvoeren
	NNB	Aangrenzend aan de locatie gelegen. Werkzaamheden mogelijk van invloed.	-	Maatregelen nemen om verstoring te voorkomen.
Flora		Geen beschermde flora aanwezig op de locatie.	-	Geen nader onderzoek nodig.
Amfibieën		Mogelijk algemene soorten aanwezig.	-	Geen nader onderzoek nodig. Rekening houden met zorgplicht.
Ongewervelden		Locatie niet geschikt als standplaats voor beschermde ongewervelden.	-	Geen nader onderzoek nodig. Rekening houden met zorgplicht.
Reptielen		Geen reptielen aanwezig op de locatie.	-	Geen nader onderzoek nodig.
Vissen		Geen water aanwezig. Locatie niet geschikt voor beschermde vissoorten.	-	Geen nader onderzoek nodig.
Vogels		De locatie is geschikt voor huismus. Verder geschikt voor boerenwaluw en algemeen voorkomende broedvogels.	Mogelijk verstoren en vernielen van nestplaatsen huismus (11.37 Bal) Mogelijke verstoring van broedende vogels als in het broedseizoen wordt gewerkt (11.37 Bal)	Nader onderzoek huismus is noodzakelijk. Voor de boerenwaluw en overige algemene broedvogels wordt aanbevolen om buiten het broedseizoen te werken of een broedvogelscan te verrichten.

Zoogdieren (grondgebonden)	Voor algemene soorten geschikt. Beschermde soorten worden hier niet verwacht.	-	Geen nader onderzoek nodig. Rekening houden met zorgplicht.
Zoogdieren (vleermuizen)	Het is niet uit te sluiten dat de bebouwing gebruikt wordt door vleermuizen.	Mogelijke verstoring en aantasting vaste rust- en verblijfplaatsen (11.46 Bal)	Nader onderzoek vleermuizen is noodzakelijk.

5.2 Aanbevelingen

Natura 2000-gebied

Het uitvoeren van de sloopwerkzaamheden kunnen qua stikstof negatieve invloed hebben op het nabijgelegen Natura 2000-gebied. Voer een AERIUS berekening uit.

NNB

In verband met de aanwezigheid van een NNB-gebied op zeer korte afstand van de voorziene ruimtelijke ingreep wordt aanbevolen om tijdens de werkzaamheden afdoende rekening te houden met de aanwezigheid van het NNB-gebied. Enkele aandachtspunten daarbij zijn:

- voorkomen van nachtelijk gebruik van bouwlampen;
- voorkomen van grote verstoring (bijvoorbeeld heien) in het broedseizoen;
- voorkomen van verstoring door rekening houden met aan- en afvoerroutes;
- voorkomen van beschadiging van beschermde elementen (o.a. houtwallen) in het NNB.

Indien werkzaamheden in het NNB zijn voorzien, dan dient hierover vooraf met de provincie Noord-Brabant contact te worden opgenomen. Mogelijk is het noodzakelijk om een 'Nee, tenzij toets' uit te laten voeren.

Broedseizoen

Overtreding van de verbodsbepalingen ten aanzien van broedvogels wordt grotendeels voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen (van 15 maart tot 15 juli) uit te voeren. Indien de werkzaamheden uitgevoerd worden op het moment dat er geen broedgevallen (meer) en geen jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn, is overtreding van de omgevingswet niet aan de orde. Als de werkzaamheden toch tijdens de broedperiode uitgevoerd moeten worden, dan kan een ecoloog (kort van tevoren) een broedvogelinspectie uitvoeren. Indien er geen nesten waargenomen worden tijdens deze inspectie, kunnen de werkzaamheden daarna uitgevoerd worden.

Indien er wel nesten worden aangetroffen, dienen de werkzaamheden te worden uitgesteld tot de jongen zijn uitgevlogen en het nest niet meer in gebruik is.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Alle te slopen stallen worden zeer waarschijnlijk gebruikt door huismussen (vogel met jaarrond beschermd, cat. 2.) om te nestelen. Op basis van de quickscan is dit niet volledig uit te sluiten.

- Huismus: Om te onderzoeken of en welke stallen binnen het onderzoeksgebied worden gebruikt door huismus om te nestelen, wordt geadviseerd om een nader onderzoek uit te voeren. Hierbij wordt de aan- dan wel afwezigheid van huismussen bepaald op basis van de soortenstandaard van het RVO. Voornoemd nader onderzoek naar huismus omvat minimaal twee locatiebezoeken in de periode 1 april – 20 juni.
- Boerenzwaluw: werk buiten de periode waarin de nesten (mogelijk) in gebruik zijn. Deze periode betreft globaal tussen maart en oktober.

Vleermuizen

Op basis van de quickscan kan niet worden uitgesloten dat koeienstal 2 wordt gebruikt door vleermuizen om een vaste rust- en/of verblijfplaats te bezetten. Hierdoor wordt noodzakelijk geacht de functie van de bebouwing voor vleermuizen (soorten: gewone- en ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis) nader te onderzoeken. Een nader onderzoek naar vleermuizen dient conform het geldend vleermuisprotocol 2021 uitgevoerd te worden met behulp van een batdetector in twee rondes: twee nachtbezoeken en een ochtendbezoek (in de periode van 15 mei tot 15 juli) én twee nachtbezoeken (in de periode van 15 augustus tot 1 oktober). Mogelijk dient aanvullend hierop een projectplan opgesteld te worden en een vergunning in het kader van de Omgevingswet te worden aangevraagd.

Specifieke zorgplicht

Voor alle soorten, beschermd of niet, geldt te allen tijde de specifieke zorgplicht. In de nieuwe Omgevingswet wordt gevraagd de zorgplicht concreet uit te werken (Bal art. 11.27). Onderstaand wordt een aantal maatregelen beschreven om aan de specifieke zorgplicht te voldoen:

- De werkzaamheden worden bij voorkeur alleen overdag, tussen zonsopgang en zonsondergang uitgevoerd. Veel algemene en beschermde diersoorten zijn vooral actief gedurende de vroege ochtend, late avond en nacht;
- Na zonsondergang wordt het gebruik van kunstlicht zoveel mogelijk beperkt en wordt uitstraling van licht naar de omgeving voorkomen;
- Als er nabij vegetatie of watergangen gewerkt moet worden, wordt er één richting op gewerkt, zodat kleine dieren van de werkzaamheden vandaan kunnen vluchten. Houd hierbij rekening met vluchtwegen (werk dus niet richting een doodlopende hoek) en zorg dat de dieren voldoende vrije ruimte hebben om te vluchten;
- Voor de uitvoering van de werkzaamheden wordt alleengebruik gemaakt van de ruimte die noodzakelijk is voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Zo wordt onnodige verstoring van dieren en planten en beschadiging van hun leefgebied voorkomen;
- Indien de werkzaamheden langer dan twee weken stil liggen, dan dient het terrein vóór herstart van de werkzaamheden (opnieuw) geïnspecteerd te worden door een erkend ecoloog.

Bijlage 1: Foto's

Foto 1. kleinveestal (1), kopgevel

Foto 2. kleinveestal (1), zuidgevel

Foto 3. kleinveestal (1), binnen

Foto 4. kleinveestal (1), binnen

Foto 5. Koeienstal (2) kopgevel

Foto 6. Koeienstal (2) kopgevel

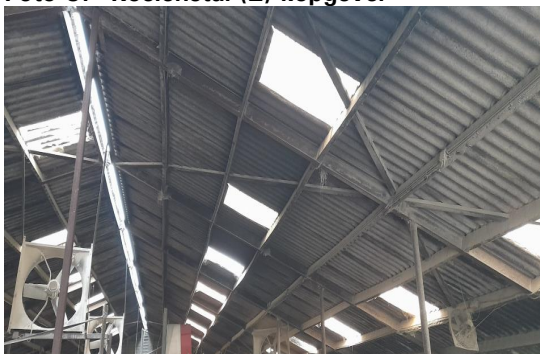

Foto 9. Koeienstal (2) binnen.

Foto 10. Kalverenschuur (3). Eerste deel.

Foto 11. Kalverenschuur (3). Binnen.

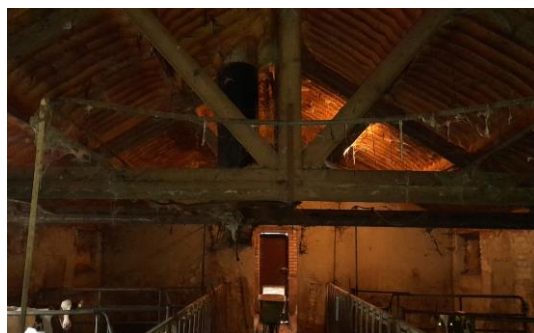

Foto 12. Kalverenschuur (3). Binnen.

Foto 13. Open koeienschuur (4).

Foto 14. Open koeienschuur (4).

Foto 15. Open koeienschuur (4). Dak.

Foto 16. Bedrijfswoning.

Bijlage 3: Schadelijke handelingen

Vogelrichtlijn:

Artikel 11.37 Bal

1. Het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.
2. Het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels.
3. Het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels.
4. Het opzettelijk storen van vogels.
5. Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.
6. Het verbod geldt niet als de activiteit uitvoering geeft aan een instandhoudingsmaatregel of passende maatregel.

Habitatrichtlijn:

Artikel 11.46 Bal

1. Het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren als bedoeld in de Habitatrichtlijn bijlage IV, onder a, Bern bijlage II, Bonn bijlage I.
2. Het opzettelijk verstoren van dieren.
3. Het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren.
6. Het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b Habitatrichtlijn of bijlage I verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.
7. Het verbod geldt niet als de activiteit uitvoering geeft aan een instandhoudingsmaatregel of passende maatregel.

Andere soorten:

Artikel 11.54 Bal

1. Het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A.
2. Het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren.
3. Het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.
4. Het verbod geldt niet voor bosmuis, huisspitsmuis en veldmuis, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.
5. Het verbod geldt niet als de activiteit uitvoering geeft aan een instandhoudingsmaatregel of passende maatregel.

Bijlage 4: Vrijstellingen soorten provincie

Vrijgestelde soorten per provincie

	Drenthe	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord-Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland
Amfibieën												
Bruine kikker												
Gewone pad												
Kleine watersalamander												
Meerkikker												
Middelste groene kikker/												
Bastaardkikker												

Reptielen

Hazelworm						3						
Levendbarende hagedis						4						

Zoogdieren (grondgebonden)

Aardmuis												
Bosmuis												
Dwergmuis												
Dwergspitsmuis												
Gewone bosspitsmuis												
Huisspitsmuis												
Ree												
Rosse woelmuis												
Veldmuis												
Vos												
Woelrat												
Bunzing												
Hermelijn												
Wezel												
Egel												
Eekhoorn						1						
Haas												
Konijn												
Molmuis												
Steenmarter						2						
Tweekleurige bosspitsmuis												
Wild zwijn												

Toelichting voorwaarden

- 1: Vrijstelling geldig in periode maart-april en juli-november
- 2: Vrijstelling geldig in periode 15 augustus-februari
- 3: Vrijstelling geldig in periode juli-september
- 4: Vrijstelling geldig in periode 15 augustus-15 oktober

Let op: de vrijstelling is geldig onder specifieke voorwaarden. Deze geldt niet altijd voor alle schadelijke handelingen.

Bijlage 5: Lijst vogels met jaarrond beschermde nesten

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Gelderland, Noord-Brabant, Noord-Holland, Utrecht, Zeeland, Zuid-Holland

Soort	Categorie
Steenuil	1
Gierzwaluw	2
Huismus	2
Roek	2
Grote gele kwikstaart	3
Kerkuil	3
Oehoe	3
Ooievaar	3
Slechtvalk	3
Boomvalk	4
Buizerd	4
Havik	4
Ransuil	4
Sperwer	4
Wespendief	4
Zwarte wouw	4
Blauwe reiger	5
Boerenzwaluw	5
Bonte vliegenvanger	5
Boomklever	5
Boomkruiper	5
Bosuil	5
Brilduiker	5
Draaihals	5
Eidereend	5

Soort	Categorie
Ekster	5
Gekraagde roodstaart	5
Glanskop	5
Grauwe vliegenvanger	5
Groene specht	5
Grote bonte specht	5
Hop	5
Huiszwaluw	5
IJsvogel	5
Kleine bonte specht	5
Kleine vliegenvanger	5
Koolmees	5
Kortsnavelboomkruiper	5
Oeverzwaluw	5
Pimpelmees	5
Raaf	5
Ruigpootuil	5
Spreeuw	5
Tapuit	5
Torenavalk	5
Zeearend	5
Zwarte kraai	5
Zwarte mees	5
Zwarte roodstaart	5
Zwarte specht	5

Toelichting

Categorie 1:

Nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en nestplaats.

Categorie 2:

Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde nestlocatie broeden en die zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van opstallen of een specifieke biotoop. De voorwaarden voor deze nesten zijn meestal zeer specifiek en weinig beschikbaar.

Categorie 3:

Nesten van niet-kolonie broedende vogels die elk broedseizoen op dezelfde nestlocatie broeden en die zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van opstallen. De voorwaarden voor deze nesten zijn meestal zeer specifiek en weinig beschikbaar.

Categorie 4:

Vogels die elk broedseizoen gebruik maken van hetzelfde nest en die bijna nooit in staat zijn een nieuw nest te bouwen.

Categorie 5:

Vogels die meestal terugkeren naar dezelfde nestlocatie of in de directe omgeving hiervan. Deze soorten beschikken over voldoende flexibiliteit om zich elders te vestigen. Deze soorten zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Er is wel sprake van jaarronde bescherming van de nesten als ecologische omstandigheden dit rechtvaardigen (voorbeeld geen alternatieve nestlocaties in de directe omgeving).

